

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I AVIACIONIT CIVIL

Autoriteti i Aviacionit Civil i Shqipërisë

Procedurat për ndryshime në aerodrom

SHTATOR 2020

Material udhëzues

 <small>AUTORITETI I AVIACIONIT CIVIL</small>	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

Hyrje

Ky dokument është pronë e:

Autoritetit të Aviacionit Civil të Shqipërisë

Rr. Sulejman Delvina, Nr. 1
 Pranë Parkut të Delegacioneve
 Tiranë / Shqipëri
 Po Box 205

Ndalohet çdo riprodhim ose ndryshim i këtij materiali, pa pëlqim me shkrim.

Shpërndarja e paautorizuar e këtij manuali ose pjesëve të tij, jashtë shpërndarjes zyrtare, sipas përkufizimit të këtij dokumenti, do të cilësohet si shkelje e procedurave të AAC-së dhe do të trajtohet përkatësisht me punonjës të përgjegjës.

Ky individ mund t'i nënshtrohet procedimit ligjor nga institucionet përkatëse ligjore.

Për Autoritetin e Aviacionit Civil Shqiptar

Drejtore Ekzekutive

 <small>AGENCIJA E AVIACIONIT CIVIL</small>	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

LISTA E FAQEVE EKZISTUESE

Kapitulli	Faqe	Rishikimi	Datë		Kapitulli	Faqe	Rishikimi	Datë

	Emri dhe pozicioni	Datë	Nënshkrimi
Përgatitur nga:	Selma Pagria, Përgjegjëse Sektori DMA	09/2020	
Pranoi:	Eda Gazheli, Koordinator në DMA		
Kontrolluar nga:	Elton Kacagjeli, SKRC	09/2020	
Miraturar nga:	Edlira Kraja, Drejtor Ekzekutiv	09/2020	

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

LISTA E SHPËRNDARJES

Përdoruesi	Media/Mediumi	Sasia
Arkivi	Në Letër	1
	Elektronike	1
Intranet	Elektronike	1
Operatorit të Aerodromit	Elektronike	1

REGJISTËR I RISHIKIMEVE

Nr:	Datë:	Rishikuar nga:	Nr:	Datë:	Rishikuar nga:
1					
2					
3					
4					

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

KAPITULLI 0: Të përgjithshme	11
Hyrje	11
Zhvillimi (Ndërtimet në aerodrom)	11
Ndryshimet.....	11
Mirëmbajtja.....	11
Sistemi i menaxhimit.....	11
KAPITULLI 1: Dispozitat e Rregullores	13
Certifikimi i aerodromit	13
Regjistrimi i aerodromit.....	13
KAPITULLI 2: Ndërveprimi me AAC	14
Procesi	14
Takimet fillestare për ndryshime	15
KAPITULLI 3: Klasifikimi i ndryshimit të propozuar	14
Tabela 1: Zhvillimet të cilat mund të klasifikohen si ‘të mëdha’	14
KAPITULLI 4: Planifikimi dhe përgatitja e projektit	16
KAPITULLI 5: Procesi i dorëzimit të kërkesave për ndryshim	17
Hyrje	17
Ndryshimet të cilat kërkojnë aprovimin paraprak.....	17
Aerodromet e certifikuara	17
Procesi i aprovimit	18
Pajtueshmëria: Aplikacioni për ndryshime (Pjesa 1)	18
Kontrolli: Deklarata e kërkesave operative dhe sigurisë (Pjesa 2)	19
Përfundimi (Pjesa 3)	21
KAPITULLI 6: Ndryshimet në sistemin e menaxhimit	22
KAPITULLI 7: Ndryshimet që nuk kërkojnë aprovim paraprak (Vetëm aerodromet e certifikuara) ..	24
KAPITULLI 8: Projektet e mirëmbajtjes	26
KAPITULLI 9: Vlerësimi i rrezikut të sigurisë	27
SHTOJCA A: Metodologjia e vlerësimit të riskut të sigurisë	28
1. Hyrje.....	28
2. Shtirirja e vlerësimit të sigurisë	28
3. Kriteret e sigurisë	29
Shtojca B- Formular Aplikimi	

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

KAPITULLI 0: Të përgjithshme

Hyrje

Qëllimi parësor i AAC është të përmirësojë sigurinë në bashkëpunim me industrinë dhe të sigurojë një nivel të pranueshëm të sigurisë në aviacionin civil. Zhvillimi i aerodromit duhet të përfshijë përmirësimin e standardeve ekzistuese të sigurisë kur është e mundur, ose ruajtjen e tyre aty ku nuk mund të arrihet një përmirësim i tillë. Ky manual udhëzues ka për qëllim të ndihmojë operatorin e aerodromit në planifikimin efektiv dhe menaxhimin e sigurt të zhvillimit në aerodrom.

Ekzistojnë lloje të ndryshme të ndryshimeve në aerodrom të përcaktuara si më poshtë:

Zhvillimi (Ndërtimet në aerodrom)

Aty ku do të ndërtohet një infrastrukturë e re ose të rindërtohet ajo ekzistuese. Shembujt përfshijnë ndërtesat e reja ose shtesat në ndërtesa, infrastrukturën e aerodromit (siç janë rrugët lidhëse në platformë dhe platforma), mjetet ndihmëse vizuale dhe mjetet ndihmëse të navigimit. Zhvillimet klasifikohen si të mëdha ose të vogla, detajet e të cilave janë dhënë në Kapitullin 3.

Ndryshimet

Aty ku infrastruktura ekzistuese e aerodromit ose karakteristikat fizike janë duke u ndryshuar, për shembull rikonfigurimi i vendndalimit të avionëve, ndryshimet në pistë ose distancat e deklaruara. Ndryshimet përfshijnë projekte që përfshijnë heqjen ose ndryshimin e mospërputhjeve ekzistuese të aerodromit.

Mirëmbajtja

Aty ku infrastruktura ekzistuese është duke u riparuar, rinovuar ose zëvendësuar, por pa ndryshuar karakteristikat e pjesës së infrastrukturës. Shihni Kapitullin 8.

Operime

Akomodimi i një tipi të ri avioni- avioni në kategori më të lartë.

Krijimi i një procedure të re- LVP

Ndryshime në organizatë- Ndryshimi i menaxherit të lartë përgjegjës (AM)

Sistemi i menaxhimit

Ndryshime të rëndësishme në sistemin e menaxhimit, që përfshijnë ndryshime në strukturën organizative.

Koordinimi me palët e jashtme

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

Ndryshimi i protokolleve- kërkesa të reja të sigurisë aplikuar për palët e treta.

Përfshirja e një pale të re- një ofrues i ri i shërbimeve të përpunimit në tokë.

Menaxhimi i ndryshimeve në aerodrom është i lidhur me menaxhimin e riskut dhe sigurimi e safety, të cilat janë dy shtylla kryesore në Sistemin e Menaxhimit të Sigurisë.

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

KAPITULLI 1: Dispozitat e Rregullores

Certifikimi i aerodromit

Aerodromet sipas fushëveprimit të tyre certifikohen në zbatim të Urdhrit të Ministrit të Transporteve nr. 122 datë 12/03/2019 “Për miratimin e rregullores për përcaktimin e kërkesave dhe procedurave administrative që lidhen me aerodromet në Republikën e Shqipërisë” si dhe Urdhrit të Ministrit nr. 130 datë 12.9.2012 “Për Certifikimin dhe Regjistrimin e Aerodromeve Civil në Republikën e Shqipërisë si dhe Detyrimet e Përgjegjësitë e Operatorëve të aerodromeve”.

Kur një aerodrom merr certifikatën e tij në zbatim të Urdhrit të Ministrit nr. 122 datë 12/03/2019 “Për miratimin e rregullores për përcaktimin e kërkesave dhe procedurave administrative që lidhen me aerodromet në Republikën e Shqipërisë” ajo lëshohet në bazë të përmbushjes së kriterëve për certifikim të aerodromit, duke përfshirë krijimin e një Baze Certifikimi (CB) dhe një sistemi të menaxhimit.

Baza rregullatore kërkon që çdo ndryshim në objektet e aerodromit dhe në ato procedura dhe politika që kanë potencialin për të:

1. ndikuar në kushtet e certifikatës, bazën e saj të certifikimit dhe në pajisjet që janë kritike për sigurinë e aerodromit; ose
2. ndikuar ndjeshëm në elementet e sistemit të menaxhimit të operatorit të aerodromit

duhet të marr miratimin paraprak nga AAC.

Për ndryshimet e tjera që kërkojnë miratim paraprak në përputhje me Udhëzimin Nr. 3, datë 07/02/2011 “Për rregullat e përbashkëta në fushën e aviacionit civil”, i ndryshuar, (Rregullorja Bazë”) dhe rregullave zbatuese të saj, operatori i aerodromit duhet të kërkojë dhe ta marr miratimin e lëshuar nga AAC (ADR.OR. B.040 (b) Ndryshimet).

Ky publikim përcakton këto dhe ndryshimet tjera të cilat nuk kërkojnë miratim paraprak (shih Kapitullin 7).

Regjistrimi i aerodromit

Regjistrimi i aerodromit bëhet nëpërmjet Rregullores nr. 130 datë

AAC kryen regjistrimin e operatorit të aerodromit në bazë të përmbushjes së kriterëve të rregullores së mësipërme, ku aerodromi duhet të jetë i sigurt për përdorim nga avionët, duke marrë parasysh sidomos karakteristikat fizike të aerodromit dhe rrethinat rreth tij.

Ndryshimet në karakteristikat fizike të aerodromit, duke përfshirë ndërtimin e objekteve të reja dhe ndryshimet në objektet ekzistuese ose ndihmat vizuale, nuk do të bëhen pa miratimin paraprak nga AAC-ja. Qëllimi i kësaj është që të sigurohet dhe garantohet siguria në operim.

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

KAPITULLI 2: Ndërveprimi me AAC

Procesi

Qëllimi i njoftimit paraprak është që të sigurohet se ndryshimet në objektet, pajisjet dhe nivelin e shërbimit të aerodromit janë planifikuar në përputhje me Rregulloret Kombëtare dhe Standartet e Praktikrat e Rekomanduara të ICAO-s .

Një Aerodrom është organizatë kompleks. Për këtë qëllim nevojitet bashkëpunim ndërmjet departamenteve. Për të iniciuar procedurën e zhvillimit, operatori i aerodromit duhet të emërojë një koordinator të projektit që të vendosë lidhje me AAC.

Operatori i aerodromit duhet të informoj AAC-në në mënyrë zyrtare, përpara datës së parashikuar të zbatimit, për të dhënë kohë të mjaftueshme për proceset e vlerësimit dhe aprovimit. Tabela e mëposhtme mund të ndihmojë si shembull në procesin e planifikimit, megjithatë rekomandohet angazhimi me AAC-në në mundësinë e parë të dhënë:

Zhvillimet që ndikojnë në	Koha minimale e lejuar
Ndihmat e afrimit dhe hapësira ajrore	6 muaj para përfundimit të projektit
Instalimi i pajisjeve të reja të ATC	6 muaj para instalimit
Instalimi i ndriçimit të ri tokësor	6 muaj para instalimit

AAC do të vlerësojë ndryshimin e propozuar dhe do të vendos nëse projekti është i vogël ose i madh, duke përdorur kriteret e paraqitura në Kapitullin 3, dhe do të informojë operatorin e aerodromit në përputhje me rrethanat për të vazhduar me aplikimin zyrtar, nëse kjo është e zbatueshme.

Për aerodromet e certifikuara apo regjistruara, ndryshimet të cilat kërkojnë aprovim paraprak nga AAC (shih paragrafin 5.5) duhet të dorëzohen duke përdorur formularin bashkëlidhur.

Operatori i Aerodromit duhet të jetë i vetëdijshëm se projektet e rëndësishme të mirëmbajtjes mund të rezultojnë në një efekt dytësor në Bazat e Certifikimit, p.sh. instalimi i ndriçimit tokësor të ri të aerodromit si pjesë e projektit të rehabilitimit të pistës/rrugës lidhëse në platformë dhe, për këtë arsye, mund të kërkojë aprovimin paraprak. Për projektet e mirëmbajtjes, shih Kapitullin 8.

Në rastin e aerodromeve të certifikuar në zbatim të UM 122/2019 kur ndryshimi i propozuar ndikon ndjeshëm në Bazën e Certifikimit, operatori duhet të aplikojë për ndryshimin e certifikatës.

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

Takimet fillestare për ndryshime

Për të informuar AAC-në lidhur me ndonjë ndryshim të madh dhe kur AAC e konsideron si të dobishme, duhet të organizohet Takimi Fillestar për Ndryshim. Në këtë, kur është e mundur, duhet të përfshihen të gjitha aspektet e ndryshimit. Një prezantim nga operatori i aerodromit shpesh dëshmohet si mënyra më e suksesshme për informimin e të gjithë pjesëmarrësve.

Do të ishte mirë që planet dhe skicat e hartuara të vihen në dispozicion të AAC-së, në kohë të mjaftueshme, për të siguruar që takimi të arrijë dobinë maksimale. Mund të priten edhe takime të mëtejshme, qoftë gjatë periudhës së përgatitjes për të bërë ndryshimet apo edhe gjatë ndryshimit.

Është e rëndësishme që të gjitha fushat e ndikuara nga ndryshimi të përfshihen dhe paraqiten në takim dhe që të gjitha departamentet e nevojshme brenda AAC-së dhe përfaqësuesit e autoriteteve përgjegjëse të ftohen që të marrin pjesë.

AAC do të merret drejtpërdrejt me operatorin e aerodromit ose përfaqësuesin e tij të emëruar.

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

KAPITULLI 3: Klasifikimi i ndryshimit të propozuar

Zhvillimet e aerodromit klasifikohen ose si të mëdha ose të vogla. AAC do të vlerësojë në detaje secilin propozim të zhvillimit dhe do ta klasifikojë atë si zhvillim të madh ose të vogël varësisht prej nivelit të mbikëqyrjes rregullatore për përfundim të kënaqshëm të projektit. Ekipi do të sigurojë që të gjitha propozimet e zhvillimit vlerësohen në mënyrë të vazhdueshme, do të shpjegojë arsyet e vendimit të arritur, dhe gjithashtu mund të përfshijë operatorin e aerodromit për të ndihmuar në procesin e vlerësimit. AAC do të informojë me shkrim aerodromin për rezultatin e procesit të vlerësimit dhe arsyetimin për vendimin.

Kriteret e përdorura për të vendosur nëse një zhvillim konsiderohet si i madh apo i vogël mund të përfshijnë si vijon, megjithëse kjo listë nuk është shteruese:

- Kompleksiteti i zhvillimit/ndërtimit;
- Numri i kërkuar i vizitave në vendngjarje;
- Ndikimi në operacionet e aerodromit (niveli i pengesave për operimet normale);
- Ndryshimet që duhet të bëhen në operimet e aerodromit që shkaktohen nga objekti i ri;
- Ndryshimet që duhet të bëhen në Manualin e aerodromit;
- Nëse zhvillimi do të krijonte një mospërputhshmëri të re që do të kërkonte vlerësim të hollësishëm;
- Niveli i kërkuar ndërlidhjes së brendshme të AAC-së - Shërbimet e Trafikut Ajror, Operacionet e Fluturimit, Hapësira ajrore/Procedurat e Fluturimit me anë të Instrumenteve).

Zakonisht, projektet e listuara në Tabelën 1 janë ato që mund të kualifikohen si zhvillim i madh. Kjo listë është vetëm indikative dhe projektet mund të përjashtohen ose përfshihen, varësisht prej kompleksitetit të propozimit dhe mbikëqyrjes së kërkuar rregullatore.

Tabela 1: Zhvillimet të cilat mund të klasifikohen si 'të mëdha'

Projekti	Përshkrimi
Pista e re	Një zhvillim që rezulton në ndërtimin e një piste 'të re' (p.sh. ndërtim i ri ose ndryshimi i barit ekzistues në sipërfaqe të fortë).
Zgjatja e pistës	Një zgjatje e pistës që rezulton në një ndryshim në distancat e deklaruara ose sigurimi i një RESA shtesë.
Zhvendosja e pragut (statusi i instrumentit)	Një zhvillim që përfshin zhvendosjen e pragut të instrumentit të pistës, ose zhvendosjen e një pragu jo-instrumental të pistës në përgatitje të statusit të instrumentit.
Instalimi i ndriçimit tokësor te aeroportit - AGL, statusi i instrumenteve të pistave	Një instalim ose përmirësim i ndriçimit, i destinuar për të lehtësuar operacionet shtesë (p.sh. për të akomoduar operacionet me shikueshmëri të ulët dhe/ose operimet gjatë natës).

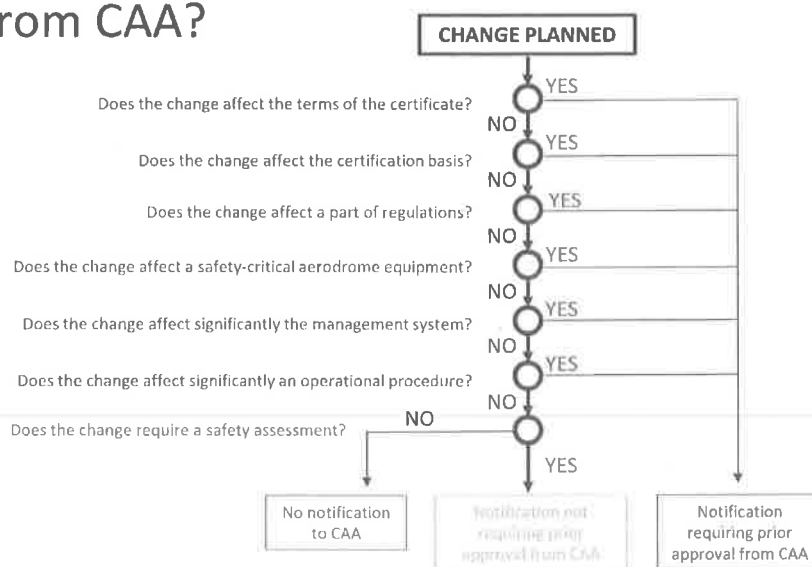
	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

Objektet/strukturat e reja	Një propozim që përfshin një terminal të ri ose zgjerim të terminalit, hangarëve ose të ndonjë strukture tjetër që mund të ndikojë në operacionet e avionëve.
Instalimi i mjeteve ndihmëse të navigimit	Një instalim i ILS ose MLS, shtegut të rrëshqitjes ose pajisjeve të ndërlydhura, radarit, ose pajisjeve të tjera të navigimit.
Zhvillimi i rrugës lidhëse “taxiëay”	Një rrugë e re lidhëse ose një ndryshim i konsiderueshëm në sistemin ekzistues të rrugës lidhëse.
Zhvillimi i platformës	Një platformë e re ose zhvillim i platformës me një rritje të konsiderueshme të sipërfaqes.
Kulla e re apo e zëvendësuar e kontrollit vizual (KKV)	Përfshirja e një KKV të re ose zëvendësimi i saj.
Çdo zhvillim tjetër që ndikon materialisht mbi bazën sipas të cilës është lëshuar certifikata e aerodromit.	

Shembull vlerësues që mund të ndihmojë për të vlerësuar se kur nuk nevojitet të njoftohet AAC, kur nuk kërkohet aprovim paraprak por vetëm informohet AAC dhe kur nevojitet aprovim paraprak nga AAC.

Change Management

➤ When does a change requires prior approval from CAA?

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

KAPITULLI 4: Planifikimi dhe përgatitja e projektit

Ndryshimet shpesh kërkojnë planifikim të gjerë, prandaj duhet të merren në konsideratë fushat e dhëna më poshtë. Megjithatë, theksohet se kjo listë as nuk është e detyrueshme dhe as shteruese, dhe dihet që këto elemente mund të mos jenë të disponueshme ose të zhvilluara plotësisht në fazën e planifikimit:

- Ndriçimi aeronautik në tokë
- Ndryshimet në Manualin e aerodromit
- Procedura e trafikut ajror gjatë dhe pas zhvillimit
- Kërkesat e linjës së vëzhgimit të ATC
- Implikimet e rrezikut nga bota shtazore
- Turbulenca e shkaktuar nga ndërtesa
- Ndryshimet në procedurat ekzistuese të operimit të aerodromit
- Ndryshimet në densitetin e fushës magnetike si rezultat i zhvillimit
- Procedurat në raste emergjente
- Ndikimi mjedisor
- Procedurat e afrimit dhe largimit me anë të instrumenteve dhe minimumi i tyre
- Procedurat e menaxhimit të sigurisë së projektit (përvijim)
- Afati kohor i propozuar
- Procedurat e rishikuara të dukshmërisë së ultë
- Tërheqja e certifikatës/variantet e aprovimit
- Masat e rishikuara të parandalimit të inkursionit në pistë
- Sinjalistika
- Plani i qasjes në vendndodhje
- Masat e sigurimit, siç kërkohet nga programi i sigurimit të aerodromit

Sa herë që propozohet një projekt, është thelbësore të përcaktohet nëse ai do të rezultojë në një ndryshim në procedurat e përcaktuara të funksionimit në aerodromit, apo do të nevojiten trajnime shtesë për kategorinë e punonësve. Prandaj, në një fazë të hershme, operatorët e aerodromit duhet të kryejnë identifikimin e rrezikut dhe vlerësimin e rrezikut për të identifikuar rreziqet e mundshme dhe rreziqet e lidhura me secilin ndryshim të propozuar, duke përfshirë ndikimin tek palët e interesuara.

Niveli i detajeve duhet të jetë siç kërkohet nga rregullorja përkatëse dhe gjithashtu duhet të jetë në përpjesëtim me madhësinë dhe kompleksitetin e ndryshimit.

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

KAPITULLI 5: Procesi i dorëzimit të kërkesave për ndryshim

Hyrje

AAC-ja ka zhvilluar një proces 3-fazësh për të ndihmuar aerodromet dhe për të siguruar që operatorët e aerodromit i përmbushin detyrimet e tyre sipas rregullores së tyre përkatëse. Ky kapitull jep në hollësi informacionet e kërkuara për secilën prej 3 fazave dhe procesin që duhet të ndiqet.

Ky proces duhet të përdoret për të gjitha ndryshimet që kërkojnë aprovimin paraprak. Është e pranueshme të dorëzohen së bashku Pjesët 1 dhe 2.

Procesi i dorëzimit të kërkesave përbëhet prej 3 pjesëve të veçanta:

- Pjesa 1: Pajtueshmëria
- Pjesa 2: Kontrolli
- Pjesa 3: Realizimi

Ndryshimet të cilat kërkojnë aprovimin paraprak

Aerodromet e certifikuara

Për aerodromet e certifikuara, përveç ndryshimeve të kërkuara në ADR.OR.B.040 (a)(1), që ndikojnë në kushtet e certifikatës, bazën e saj të certifikimit dhe pajisjet e aerodromit që janë kritike për sigurinë, AAC kërkon që edhe ndryshimet vijuese të nënshtrohen aprovimit paraprak:

- Ndryshimet që ndikojnë ndjeshëm në elementët e sistemit të menaxhimit të operatorit të aerodromit siç kërkohet nga ADR.OR.B.040 (a) (2) Ndryshimet;
- Ndryshimet që ndikojnë në DAAD;
- Përdorimi i mjeteve alternative të përputhshmërisë siç kërkohet nga ADR.OR.A.015 Mjetet për përputhshmëri;

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

- Ndryshimet në procedurën e administrimit dhe njoftimit për ndryshimet që nuk kërkojnë aprovimin paraprak, siç kërkohet nga ADR.OR.B.015 (b)(4) Aplikimi për një certifikatë;
- Ndryshimet në nivelin e mbrojtjes së shërbimeve për shpëtim dhe zjarrfikje, siç kërkohet nga ADR.OPS.B.010 (a)(1)(2) Shërbimet për shpëtim dhe zjarrfikje;
- Ndryshimet në procedurat e operimit në dukshmëri të ulët, siç kërkohet nga ADR.OPS.B.045(b) Operimet në dukshmëri të ulët (LVO);
- Operimi i avionëve në aerodrome me kod më të lartë, siç kërkohet nga ADR.OPS.B.090 (a) Përdorimi i aerodromit nga avionë me kod më të lartë;
- Ndërtimet që ndikojnë në linjën e vrojtimit të ATC;
- Vendosja e treguesve të ri të erës apo zhvendosja e tyre;
- Zhvillimet në zonën e lëvizjes (p.sh. platformat e reja, rrugët lidhëse);
- Zhvillimet që mund të ndikojnë në zonën e lëvizjes (p.sh. ndërtimi i terminaleve të reja apo zgjerimi i tyre); ose
- Projektet e konsiderueshme të mirëmbajtjes (p.sh. rehabilitimi i pistës).

Për më tepër, operatori duhet të aplikojë për aprovim të ndryshimeve për çdo pengesë, zhvillim dhe aktivitete të tjera brenda zonave të monitoruara nga operatori i aerodromit në përputhje me ADR.OPS.B.075, të cilat mund të rrezikojnë sigurinë dhe të ndikojnë negativisht në operacionet e një aerodromi, siç kërkohet nga ADR.AR.C.005 (e).

Procesi i aprovimit

Pajtueshmëria: Aplikacioni për ndryshime (Pjesa 1)

Çdo propozim për ndryshim duhet të dorëzohet duke përdorur formularin e duhur duke ofruar siguri që ndryshimi përputhet me rregulloren përkatëse, duke përfshirë:

- Rishikimi i ndryshimeve;
- Dokumentacioni mbështetës, kur është e aplikueshme (p.sh. Dokumentacioni i garantimit të sigurisë ose vlerësimi i ndryshimit);
- Matrica e pajtueshmërisë (për të demonstruar që modeli i projektit i plotëson kërkesat rregullatore); dhe
- Skicat e shkallëzuara, kur është e aplikueshme.

Kur AAC të ketë vlerësuar parashtresën e Pjesës 1 dhe të jetë e kënaqur që ndryshimi i plotëson kërkesat rregullatore, atëherë AAC do të aprovojë ndryshimin. Duhet të theksohet se kur lëshohet një aprovim i Pjesës 1 dhe propozohet një ndryshim i mëpasshëm për projektim ose ndërtim, informacionet e modifikuara duhet t'i komunikohen AAC-së.

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

Kontrolli: Deklarata e kërkesave operative dhe sigurisë (Pjesa 2)

Pas përfundimit dhe pranimit të projektit të zhvillimit, operatori i aerodromit duhet t'i demonstroj AAC-së që projekti do të menaxhohet në mënyrë të sigurt. Në përputhje me rrethanat, AAC pret nga operatorët e aerodromit të përgatisin dokumentacionin e garantimit të sigurisë që përshkruan se si do të menaxhojë aerodromi punimet e ndërtimit, dhe procedurat operative, për të siguruar që operacionet e aerodromit të mund të vazhdojnë në mënyrë të sigurt gjatë realizimit të projektit. Operatorët e aerodromit duhet të zhvillojnë dhe zbatojnë një sistem formal për kontrollin e rreptë, menaxhimin e sigurisë, ruajtjen dhe koordinimin e sigurisë së të gjitha punëve ajrore. Dokumentacioni i garantimit të sigurisë mund të ketë shumë forma, por ai duhet të jetë në përpjesëtim me madhësinë e projektit.

Operatori i aerodromit duhet të siguroj që sistemet për kontroll dhe menaxhim të sigurt të shtrihen tek kontraktuesit që punojnë në aerodrom.

Të gjithë anëtarët e ekipit të menaxhimit të projektit duhet të kenë përgjegjësi dhe llogaridhënie të përcaktuara qartë në programin e projektit. Gjatë ndërtimeve në një aerodrom, nivelet e sigurisë dhe standardet e sjelljes duhet të respektohen. Këto janë thelbësore për promovimin e sigurisë, për parandalimin e aksidenteve dhe përmbushjen e kërkesave të certifikimit të aerodromit.

Është e rëndësishme që informacionet e sakta, të azhurnuara, të jenë të disponueshme për të gjitha palët e interesit të përfshira në projekt, duke përfshirë AAC-në, si pjesë e planifikimit të projektit, si dhe gjatë vetë kryerjes së punës. Prandaj, dokumentacioni i garantimit të sigurisë dhe menaxhimit të projektit mund të përfshijnë ndonjë ose të gjitha informacionet e mëposhtme:

- Një deklaratë e qartë e strukturës së mbikëqyrjes për menaxhimin e sigurisë dhe monitorimin e punimeve, përfshirë detajet e kontaktit të personelit kryesor në fjalë, si për menaxhimin e projektit ashtu edhe për aerodromin. Kjo deklaratë duhet të përfshijë përgjegjësi të qarta, duke përfshirë personin me përgjegjësi të përgjithshme për zhvillimin;
- Procedurat e operimit në fushën ajrore gjatë zhvillimit, duke përfshirë rastet e paparashikuara siç janë procedurat për operim në dukshmëri të ulët;
- Koordinimet për takime/konferencë ndërlihdhëse midis menaxherëve të aerodromit dhe kontraktuesve;
- Planet dhe diagramet e përshtatshme lidhur me procesin e kontraktimit;
- Kontrollimi i kontraktuesve;
- Fillimi i ditës dhe natës, kontrolli dhe përfundimi i procedurave të punës;
- Procedurat e komunikimit midis njësive operative të aerodromit (p.sh. ATC, Operatori në fushë ajrore) dhe ekipet e ndërtimit;
- Procedurat e emergjencës;
- Metoda e punës;
- Planet dhe diagramet e punimeve;
- Plani i hyrjes në vendndodhje;
- Mbrotjtja dhe shënjimi vendndodhjes;

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

- Kushtet minimale të motit që do të ndikojnë në punime;
- Plani i përgjithshëm i aerodromit, përfshirë pikat e hyrjes në zonën ajrore;
- Vendndodhja dhe kufijtë e zonave të punimeve;
- Pikat specifike të sigurisë që do të përdoren, si dhe shënjimi i rrugëve të hyrjes që do të përdoren për të arritur në vendet ajrore;
- Metodatat e kontrollit dhe hyrjes në vendin e punimeve brenda Zonës së Platformës dhe Manovrimit, duke përfshirë koordinimin për kalimin e rrugëve lidhëse dhe pistat (nëse është e aplikueshme);
- Metodatat dhe pajisjet që do të përdoren për mbrojtjen, shënjimin dhe ndriçimin e kufijve të vendin e punimeve dhe për mbrojtjen e operimeve normale të aerodromit në afërsi të zonës. Gjithashtu, kërkesa për të kontrolluar ndriçimin e zonës për të parandaluar shpërqendrimin e ekuipazheve të avionëve, shoferëve dhe ATC;
- Koha rreptësisht e përcaktuar për rregullimin në vendin e punimeve, fillimi i orarit të punës, orët e lejuara ditore të punës në zonë dhe procedurat që duhet të përcillen për fillimin dhe ndërprerjen e punës;
- Nuk duhet të rrezikohen procedurat e emergjencës së aerodromit, duke përfshirë kohën e reagimit gjatë periudhave të punës që është në vazhdim e sipër. Kjo shtrihet për t'u siguruar se janë vendosur rregullime kompensuese për të mbuluar shterjen e furnizuesve kryesor të hidrantëve ose hidrantët kundër zjarrit kur çaktivizohet furnizuesi kryesor i hidrantëve kundër zjarrit për shkak të punëve që janë në vazhdim e sipër;
- Kërkesat për automjete dhe pajisje, rregullat e operimit dhe kërkesat për disiplinën e personelit;
- Llogaritja dhe komunikimi i ndryshimeve të distancave të deklaruara;
- Ruajtja e karakteristikave të duhura të fërkimit të shtresës së pistës;
- Informacionet mbi kërkesat e veçanta të sigurisë për operacionet e avionëve në afërsi të vendeve ku kryhen punimet dhe metodatat e disponueshme të kontrollit në Zonën e Manovrimit, duke përfshirë procedurat e radio telekomunikacionit, nëse kjo është e përshtatshme;
- Koordinimi për kontrollimin special të kryerjes së 'punëve të nxehta';
- Kërkesat për operimin e vinçave dhe strukturave të tjera të larta;
- Koordinim për pranimin dhe lëvizjen e ngarkesave të rënda ose të mëdha;
- Kërkesat për mbajtjen e pastërtisë së automjeteve dhe të zonës, gjithashtu implikimet e Mbeturinave të Objekteve/Copëzave të Lira (FOD) si dhe rreziqeve nga materialet e lirshme për operacionet e avionëve;
- Koordinim për largimin e mbeturinave;
- Informacionet lidhur me implikimet e sigurisë për lokacionin dhe stafin nga rreziqet e veçanta të avionëve, duke përfshirë shpërthimin e ajrit, dridhjen, avujt/gazrat dhe zhurmën;
- Informacionet lidhur me efektet e erërave të forta në aerodrom;
- Siguria e zonës, duke përfshirë mbrojtjen e personelit.

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

Rregullat dhe udhëzimet për kontrollin e punës janë dhënë në Mënyrat e Pranueshme të Përputhshmërisë (AMC) dhe Materialin Udhëzues (GM) në ADR.OPS.B.070.

Operatori i aerodromit duhet të sigurohet që të gjitha palët e interesuara të njoftohen me kohë për projektet që do të realizohen në aerodrom. Këto komunikime duhet të vazhdojnë gjatë realizimit të projektit dhe mund të përfshijnë Udhëzimet e Sigurisë, Qarkoret e Informacioneve të Aerodromit, Njoftimet për Personelin e Aviacionit (NOTAM) ose procedurat e tjera vendore.

Para se kontraktuesit të fillojnë punimet në çfarëdo zone të aerodromit, operatori i aerodromit duhet të siguroj një informim gjithëpërfshirës rreth sigurisë ('*safety briefing*'), duke përfshirë rezultatet e analizave të vazhdueshme të rrezikut, për tu siguruar se janë kuptuar qartë të gjitha informacionet e nevojshme për të arritur përfundimin e sigurt të çdo punimi ose veprimtarie. Për më tepër, operatori i aerodromit duhet të mbajë takime të rregullta të progresit të punëve, për tu siguruar që siguria e projektit dhe objektivat operacionale vazhdojnë të jenë të përmbushura. Duhet të bëhet një monitorim i afërtë i sigurisë së operacioneve të aerodromit, gjersa punimet e projektit të jenë në proces e sipër dhe, kur merren vendime, përparësitë e projektit duhet të jenë në përpjesëtim me respektimin e standardeve të sigurisë.

Kur AAC të jetë siguruar se aerodromi mund të vazhdojë të operojë në mënyrë të sigurt gjatë realizimit të projektit, do të jepet aprovimi për fillimin e punimeve.

Përfundimi (Pjesa 3)

Kthimi në shërbim është një fazë kritike e projektit dhe mund të paraqesë sfida komplekse. Duhet të përcaktohet një planifikim i kujdesshëm dhe procedura të bollshme për të siguruar që ndryshimi është përfshirë në mënyrë të sigurt dhe me efikasitet. Kjo mund të demonstrohet duke ndërmarrë një proces të gatishmërisë operacionale, i cili mund të përfshijë simulimet, testimet, auditimet ose inspektimet e mostrave, duke i përfshirë pjesëmarrësit e duhur kryesor.

Pas përfundimit të ndryshimit, operatori i aerodromit duhet t'i konfirmojë AAC-së që i plotëson kriteret e përcaktuara të projektimit dhe është i përshtatshëm për këtë qëllim.

Kur ndryshimet ndikojnë në përmbajtjen e Manualit të aerodromit, këto ndryshime duhet të përfshihen, kurse AAC-së duhet ti dorëzohet një version i plotësuar.

Përveç kësaj, operatori i aerodromit të certifikuar sipas UM 122/2019, duhet të paraqesë përsëri CB të ndryshuar, duke pasqyruar ndryshimet. AAC do të nënshkruajë CB për të konfirmuar aprovimin e tij dhe ia përcjellë këtë operatorit të aerodromit.

AAC do të ndryshojë certifikatën dhe kushtet e ndërlidhura të certifikatës për të përcaktuar pajtueshmërinë e vazhdueshme me Rregulloren Themelore dhe rregullat e zbatimit të saj.

 <small>AUTORIZITETI I AVIATIONIT CIVIL</small>	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

KAPITULLI 6: Ndryshimet në sistemin e menaxhimit

Ndryshimet që ndikojnë ndjeshëm në elementet e sistemit të menaxhimit të operatorit të aerodromit (siç janë listuar në ADR.OR.D.005 (b)) kërkojnë miratimin e AAC-së para se të mund të ndodhë ndryshimi.

AAC-ja më tej i ka përcaktuar këto si ndryshime që ndikojnë ndjeshëm në skemën organizative (ndryshime në linjat e përcaktuara qartë të përgjegjësisë dhe llogaridhënies), në politikat ose kulturën e sigurisë së sistemit të menaxhimit të operatorit të aerodromit, përfshirë sistemin e menaxhimit të sigurisë.

Në praktikë, kjo nënkupton ndryshime në strukturën organizative ose ndryshime materiale në mënyrën e funksionimit të sistemit të menaxhimit dhe të SMS.

AAC-ja kërkon nëse operatori i aerodromit ka burime të përshtatshme dhe kompetenca të sakta në strukturën e menaxhimit dhe nëse sistemi i menaxhimit mund të ofrojë siguri sipas rregullores. AAC pret që operatorët e aerodromeve të jenë në gjendje të demonstrojnë se si një strukturë organizative e ndryshuar ose një ndryshim i madh në sistemin e menaxhimit, do të jetë në gjendje të sigurojë menaxhimin e sigurtë të aerodromit, siç kërkohet me rregulloren. Për më tepër, AAC pret që operatori i aerodromit të ketë zhvilluar garantimin e sigurisë për të vërtetuar se ndryshimi do të menaxhohet gjatë çdo periudhe tranzicioni. AAC do të vlerësojë ndryshimin e propozuar kundrejt kërkesave të sistemit të menaxhimit dhe pret që procesi të përfundojë përpara se ndryshimi të hyjë në fuqi.

Nëse operatori i aerodromit nuk është i sigurt nëse ndryshimi në sistemin e menaxhimit kërkon aprovim paraprak, AAC-ja duhet të kontaktohet në instancën e parë.

Procesi i paraqitjes për ndryshime në sistemin e menaxhimit ndryshon pak nga ai i përdorur për infrastrukturën, e përshkruar më parë në këtë dokument. Çdo propozim duhet të përmbajë një përmbledhje të ndryshimit, duke përfshirë dokumentacionin mbështetës, (p.sh. Dokumentacionin e Garantimit të Sigurisë ose vlerësimin e ndryshimit), duke siguruar prova të qarta që ndryshimi përputhet me rregulloren përkatëse. Formularët e AAC-së, të disponueshme për ndryshime në infrastrukturë, janë të përshtatshme për plotësimin e ndryshimeve në sistemin e menaxhimit; megjithatë nuk ka ndonjë kërkesë për të plotësuar pjesën e matricës së përputhshmërisë të formularit të aplikimit.

Të gjithë anëtarët e ekipit të menaxhimit të ndryshimit duhet të kenë përgjegjësi dhe llogaridhënie të përcaktuara qartë në programin e ndryshimit. Këto janë thelbësore për të përmbushur kërkesat e certifikimit të aerodromit.

Operatorët e aerodromeve duhet të sigurojnë që të gjitha palët e interesuara të njoftohen me kohë për ndryshimin. Këto komunikime duhet të vazhdojnë përmes projektit dhe mund të përfshijnë Udhëzimet e Sigurisë dhe procedura e tjera lokale.

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

Me përfundimin e ndryshimit, operatori i aerodromit duhet t'i konfirmojë AAC-së që përmbush çdo kriter të dakorduar dhe është i përshtatshëm për qëllimin. Operatori i aerodromit duhet të ndryshon dhe plotëson Bazat e ndryshuara të Operacioneve (OB) dhe Manualin e Aerodromit dhe ta pasqyron ndryshimin. AAC do të nënshkruajë OB-në për të konfirmuar miratimin e saj dhe do t'ia përcjellë këtë operatorit të aerodromit.

 <small>AGJENTESIA E AVIACIONIT CIVIL</small>	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

KAPITULLI 7: Ndryshimet që nuk kërkojnë aprovim paraprak (Vetëm aerodromet e certifikuara)

Disa ndryshime nuk kërkojnë miratimin paraprak, para se të prezantohet ndryshimi. Sidoqoftë, që kjo të jetë në dispozicion, AAC-ja duhet të aprovojë procedurën e aerodromit për të menaxhuar ndryshime të tilla. Prandaj, është e domosdoshme që operatori i aerodromit t'i paraqesë AAC-së 'procedurën e menaxhimit të ndryshimit' për miratim, përpara fillimit të çfarëdo pune, dhe në mënyrë ideale në pikën e konvertimit të Certifikatës së tij.

Për shembull:

- Ndryshimet në personat e emëruar në nivel specialisti apo përgjegjësi.
- Zgjatjen e terminaleve që nuk ndikojnë në zonën e lëvizjes;
- Vendkalimet për udhëtarë;
- Zhvillimet e kufizuara në tokë që nuk kanë ndikim në zonën e lëvizjes;
- Kontejnerë të rinj lëvizës, ose pjesë shtesa për to;
- Reduktim i përkohshëm i paparashikuar në Shërbimin e Zjarrfikësve;
- Mirëmbajtja e planifikuar paraprakish.

Procedura për të menaxhuar këto ndryshime duhet të zhvillohet duke marrë parasysh politikat dhe proceset e aerodromit, por duhet të përfshijë si minimum:

- Llogaridhëniet për ndryshime;
- Një deklaratë të politikave për ato ndryshime që kërkojnë miratim paraprak;
- Përfshirja në Manualin e Aerodromit;
- Procesi për të ndërmarrë vlerësime të sigurisë, përfshirë analizën e rrezikut;
- Një listë e projekteve që kërkojnë/nuk kërkojnë aprovim paraprak; dhe
- Procesi, i pajtuar me AAC-në, se si do t'i jepen AAC-së njoftimet mbi ndryshimet që nuk kërkojnë miratim paraprak.

PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM

Zotëruesi

O1

Dokumenti

O1.MU.04

Kapitulli 7: Ndryshimet që nuk kërkojnë aprovim paraprak

Ndryshimet që kërkojnë miratimin paraprak

Për shembull:

- Ndryshimet në strukturën e organizatës
- Ndryshimet në procedura LVO
- Ndërtimet që prekin pamjen nga KTA-ja
- Zhvillimet në zonën e lëvizjes ose që prekin atë zonë
- Vendosja e treguesve të ri të erës apo zhvendosja e tyre
- Pajisjet e rëndësishme për sigurinë e aerodromit
- Ndryshimet që ndikojnë në kushtet e certifikatës
- Ndryshimet që prekin CB dhe/ose SC
- Ndryshimet që ndikojnë në DAAD
- Përdorimi i një AltMoC (mjet alternativ i pajtueshmërisë)

Dorëzoni tek AAC duke përdorur formularin bashkelidhur

Aplikimi duhet të përfshijë të gjithë dokumentacionin e garantimit të sigurisë, përfshirë kontrollin e punimeve në zhvillim e sipër (Pjesët 1 dhe 2 sigurojnë mjete të pranueshme të pajtueshmërisë)

Ky ndryshim nuk duhet të ndodhë derisa të sigurohet aprovimi i AAC-së

Ndryshimet që NUK kërkojnë miratim paraprak

Për shembull

- Ndryshimet në personat e emëruar nivel menaxher përgjegjës (jo drejtor)
- Zgjatjet e terminaleve që nuk ndikojnë në zonën e lëvizjes
- Vendkalimet për udhëtarë
- Zhvillimet e kufizuara në tokë, pa ndikim në zonën operacionale
- Zëvendësimi AGL (zëvendësim barasvlershëm - like-for-like)
- Kontejnerë të rinj/shtesa kontejnerë
- Ndërtesa / struktura të vendosura larg operacioneve të avionëve (psh. zona e mirëmbajtjes)
- Reduktim i paparashikuar i përkohshëm i Sherbimit të zjarrfikësve
- Mirëmbajtja e planifikuar paraprakisht

Zhvillo një procedurë me të dhëna të sakta dhe dorëzo tek AAC-ja

A keni zhvilluar ndonjë procedurë për të menaxhuar këto ndryshime?

Jo

A përmban detaje të procedurës për njoftim të AAC-së, të miratuara nga AAC-ja?

Po

Jo

A e ka miratuar AAC-ja zyrtarisht procedurën, me email ose me letër?

Po

Jo

Ndryshimi mund të ndodhë nën kushtet e procedurës tuaj, duke ndjekur parimet e SMS-it tuaj dhe në përputhje me kërkesat e zbatueshme

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

KAPITULLI 8: Projektet e mirëmbajtjes

Projektet e mirëmbajtjes mund të ndryshojnë shumë në madhësi. Shumë punë të mirëmbajtjes përfshijnë punë të vogla afatshkurtra, si ngjyrosje, zëvendësime periodike të planifikuara (p.sh. pastrimi i dritave në përputhje me një orar të mirëmbajtjes preventive), rafinimet në sisteme/infrastrukturë dhe riparime të vogla në infrastrukturën e aerodromit, të cilat mund të përfundojnë në afate të shkurtra dhe me pengesa të kufizuara në punë. Për punët më të vogla të planifikuara ose rutinore të mirëmbajtjes nuk duhet të njoftohet AAC-ja, megjithëse AAC-ja do të priste të mbahej e informuar për këto aktivitete.

Sidoqoftë, mirëmbajtja mund të përfshijë gjithashtu edhe projekte të mëdha, afatgjata (javë/muaj), të cilat mund të përfshijnë shumë palë të interesuara kryesore, dhe të cilat mund të kenë ndikime të konsiderueshme në operacione dhe kështu të vejnë në pyetje sistemin e menaxhimit të sigurisë së aerodromit. Shembuj të mirëmbajtjes në shkallë të madhe do të përfshinin rehabilitimin e pjesshëm ose të plotë të pistës dhe zëvendësimin e sistemeve të ndriçimit tokësor të aerodromit.

AAC gjithashtu ka përfshirë punët e mëdha të mirëmbajtjes në procesin e aprovimit. Ky vendim bazohet në rrezikun ndaj të cilit është i ekspozuar operatori i aerodromit derisa është duke ndërmarrë projekte të mëdha të mirëmbajtjes që normalisht përfshijnë shumë palë të interesuara dhe procedura komplekse operative gjatë projektit.

AAC do të vlerësojë propozimin dhe, pasi të ketë përfunduar vlerësimin, dhe sigurohet se aerodromi mund t'i kryejë punët e mëdha të mirëmbajtjes në mënyrë të sigurt, AAC do të konfirmojë miratimin e tij me shkrim.

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

KAPITULLI 9: Vlerësimi i rrezikut të sigurisë

Të gjitha ndryshimet e rëndësishme duhet të pasqyrohen me një analizë të detajuar të vlerësimit të riskut, që tregon qartë se risku është në një nivel të pranueshëm si për menaxhmentin e aerodromit ashtu edhe për AAC-në, është i nevojshëm. Përgatitja dhe vlerësimi është përgjegjësi e aerodromit. Operatori i aerodromit duhet të identifikojë rreziqet kryesorë, vlerësojë risqet dhe propozojë masat mitiguese në bashkëpunim të ngushtë me gjithë palët e përfshira që do të preken nga këto ndryshime dhe afektojnë në operimet e tyre. (si OSHLA, Operatorët Ajrorë, ground handling, etj)

Lloji i vlerësimit të rrezikut të sigurisë së ndërmarrë do të ndryshojë në varësi të rrezikimit të sigurisë nga zhvillimi. Nëse pasojat e mundshme do të ishin një aksident i rëndë për një avion (dëme të konsiderueshme ose më keq), mund të kërkohej një analizë e plotë kuantitative nga specialistë të sigurisë. Sidoqoftë, në shumë rrethana kur ashpërsia e rreziqeve të mundshme nuk është e madhe ose lehtë mund të zbutet, vlerësimi i rrezikut të sigurisë mund të bëhet nga një grup i vogël ekspertësh të aerodromit, duke përdorur përvojën e tyre dhe njohuritë e specializuara. **Duhet të theksohet se dorëzimi i një vlerësimi rreziku ose të sigurisë nuk garanton automatikisht pranimin e një projekti.**

Informacioni i mëtejshëm mbi vlerësimin e riskut të sigurisë është paraqitur në Shtojcën A.

SHTOJCA A: Metodologjia e vlerësimit të riskut të sigurisë

1. Hyrje

Një organizatë duhet të vlerësojë të gjitha aspektet e funksionimit të saj dhe ndryshimet në të, për rëndësinë e sigurisë. Vlerësimet e sigurisë duhet të kryhen dhe të dokumentohen për të siguruar që i kushtohet vëmendje e duhur sigurisë së të gjitha pjesëve të sistemit.

Një vlerësim i sigurisë për një ndryshim duhet të përfshijë:

- a) identifikimin e shtrirjes të ndryshimit;
- b) identifikimin e rreziqeve;
- c) përcaktimin e kriterëve të sigurisë që zbatohen për ndryshimin;
- d) analizën e riskut në lidhje me efektet e dëmshme ose përmirësimet e sigurisë në lidhje me ndryshimin;
- e) vlerësimin e riskut dhe, nëse kërkohet, zbutjen e riskut të ndryshimit për të përmbushur kriteret e zbatueshme të sigurisë;
- f) verifikimin se ndryshimi përputhet me shtrirjen që ishte objekt i vlerësimit të sigurisë dhe i plotëson kriteret e sigurisë, përpara se të vihet në veprim; dhe
- g) specifikimi i kërkesave të monitorimit të nevojshme për të siguruar që aerodromi dhe funksionimi i tij do të vazhdojnë të plotësojnë kriteret e sigurisë pasi të ketë ndodhur ndryshimi.

2. Shtrirja e vlerësimit të sigurisë

Shtrirja e vlerësimit të sigurisë duhet të përfshijë elementet e mëposhtme dhe bashkëveprimin e tyre:

- a) aerodromi, funksionimi i tij, menaxhmenti dhe elementet njëzore që ndryshohen;
- b) ndërlidhjet dhe ndërveprimet midis elementeve që ndryshohen dhe pjesës tjetër të sistemit;
- c) ndërlidhjet dhe ndërveprimet midis elementeve që ndryshohen dhe mjedisit në të cilin synohet të funksionojë; dhe
- d) ciklin e plotë të ndryshimit nga përkufizimi deri tek operimi.

 <small>AUTORITETI AVIACIONT ÇMIL</small>	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

3. Kriteret e sigurisë

Kriteret e përdorura të sigurisë duhet të përcaktohen në përputhje me procedurat për menaxhimin e ndryshimit, të përfshira në manualin e SMS.

Më shumë informacion mbi metodologjinë e vlerësimit të rrezikut të sigurisë mund të gjenden në Manualin Udhëzues për Operatorët mbi Sistemin e Menaxhimit të Sigurisë (SMS), publikuar nga AAC. Ky publikim ka për qëllim të sigurojë materiale udhëzuese për operatorin e aerodromeve për zbatimin e Sistemeve të Menaxhimit të Sigurisë (SMS) dhe për të kuptuarit e mjafueshëm të koncepteve SMS dhe zhvillimin e politikave dhe proceseve të menaxhimit për të zbatuar dhe mbajtur një SMS efektiv.

 <small>AUTORITETI I AVIACIONIT CIVIL</small>	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

Shtojca B:

AUTORITETI I AVIACIONIT CIVIL

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I AVIACIONIT CIVIL

Kërkesë për ndryshimin e propozuar në aerodrom

Application of Proposed Change at an Aerodrome

1. Të dhëna mbi aplikuesin

Particulars of the Applicant

Emri aerodromit:

Aerodrome name

Emri i plotë i operatorit:

Full name of the operator:

Adresa:

Address:

Kodi-postal:

Postal code:

 <small>AUTORITETI I AVIACIONIT CIVIL</small>	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

Menaxheri-Përgjegjës:
Accountable Manager:

Tel.: E-mail:
Phone:

Menaxheri i projektit:
Project Manager:

Tel.: E-mail:
Phone:

2. Lloji i ndryshimit
Type of changes

- Ndryshimi ndikon thelbësisht në organigramin, politikat apo kulturën e sistemit të menaxhimit të operatorit të aerodromit
Significantly affecting the organisation chart, policies or culture of the aerodrome operator's management system
- Ndryshimi ndikon në bazat e certifikimit*
*Affecting the Certification Basis**
- Ndryshimi ndikon në kushtet e lëshimit të certifikatës
Affecting the Terms of the Certificate

 <small>AUTORITETI AVIACIONT CIVIL</small>	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

Perdorimi i mjeteve alternative të përputhshmërisë
Use of Alternative Means of Compliance

Kategoria e aerodromit për shpëtim dhe zjarrfikje
Level of protection of rescue and fire fighting

Procedurat për operime në shikueshmëri të ulët
Low visibility procedures

**këto ndryshime gjithashtu kërkojnë plotësimin e Matricës së Përshatshmërisë -
 these changes also require completion of a Compliance Matrix -

3. Detajet e ndryshimit
Change details

Arsyeja për ndryshim:

Emri i projektit:

Përshkrimi i shkurtër:

	PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëuesi	O1
	Dokumenti	O1.MU.04

4. Matrica e përputshmërisë së aerodromit

Aerodrome compliance matrix

PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
	Zotëruesi
	O1
	Dokumenti
	O1.MU.04

Fillimi i planifikuar i punimeve: Kohëzgjatja e planifikuar e punimeve: Data e parashikuar e përfundimit: <i>Planned commencement of works: Estimated</i> <i>Planned duration of works:</i>		
Aeodromi do të mbyllet gjatë punimeve? Po ☐ Jo ☐ Nëse 'Po', specifikoni orarin e punimeve: <i>Aerodrome closed during work in progress? Yes No If 'Yes' please specify Hours of Work:</i>		
Përshkrimi i shkurtër <i>Brief description</i>	Referencë në standardin e aplikueshëm <i>Reference to the applicable standard</i>	Deklarimi për përputhshmërinë (të përfshihet referuesi, ku është përshatetshme) (include reference document, where appropriate)
		Referenca në dokumentacionin mbështetës (p.sh. dokumentacioni për garantimin e sigurisë) <i>Reference to the supporting documentation (e.g. Safety Assurance Documentation)</i>

 <small>AUTORITETI I AVIACIONIT CIVIL</small>		PROCEDURAT PËR NDRYSHIME NË AERODROM	
		Zotëuesi	O1
		Dokumenti	O1.MU.04

--	--	--	--

 <small>AUTORITETI I AVIACIONIT CIVIL</small>	PROCEDURA TE JASHTME MANUALI I AERODROMIT	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MAN.03

5. Detajet e aplikimit

Details of the Application

Me këtë aplikoj për ndryshim në aerodrom

I hereby apply for a change at Aerodrome.

Nënshkrimi:

.....

Signed:

Autoriteti im në emër të aplikuesit:

My authority to act on behalf of the applicant is:

.....

Emri i personit që deklaron:

.....

Name of person making the declaration:

Data:/...../.....

Date:

Informacion:

Information:

1. Si pjesë e kërkesës, nëse është e aplikueshme, aplikuesi duhet të dorëzojë:

- Dokumentacionin mbeshtetës për garantimin e sigurisë, si studimet aeronautike dhe vlerësimet e sigursë, dhe
- Vizatimet, hartat dhe skicat e detajuara.

1. As part of the application, the Applicant shall submit, when applicable:

- *The supporting safety assurance documentation, including aeronautical studies and safety assessments and*
- *Outline plans, maps and drawings.*

2. Kërkesa duhet të dorëzohet në adresën postare të AAC-së.

2. The application should be submitted to postal address CAA.

 <small>AGJENTESIA E AVIACIONIT CIVIL</small>	PROCEDURA TE JASHTME MANUALI I AERODROMIT	
	Zotëruesi	O1
	Dokumenti	O1.MAN.03

3. Mund të kërkohen dëshmi të dokumentuara si mbështetje e të gjitha të dhënave në këtë kërkesë.

3. Documentary evidence in support of all matters in this application may be requested.

4. Procedurat administrative për aprovim apo refuzimin të ndryshimit të propozuar duhet të përfundojnë brenda tre muajve nga data e pranimit të kërkesës, në përputhje me legjislacionin në fuqi. Çdo kërkesë për zgjatje të afateve duhet të arsyetohet dhe të miratohet nga AAC-ja.

4. The administrative action to grant or refuse the proposed change must be completed within three months from the receipt of the formal application, in accordance with the legislation in force. Any request for extension of the deadline should be duly justified and approved by the CAA.